No. 25. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag, 26 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodlijkendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Wet op de Schutterij.

In de *Staats-Courant* van den 8. Februarij jl. komt voor het ontwerp eener nieuwe wet op de Schutterijen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend. — Wij zijn niet voornemens dat ontwerp in alle zijne deelen te ontleden, doch willen slechts op een enkel punt opmerkzaam maken, dat ons getroffen heeft, dat ons een aller ongunstigst teeken des tijds toeschijnt, dat van verderfelijken invloed wezen kan.

Nadat het ontwerp als regel gesteld heeft, dat *alle* ingezetenen van 24-49 jaar onder zekere bepalingen tot schutterlijke diensten verpligt zijn, wordt eerstelijk de onderscheiding aangenomen van *dienstdoende* en *rustende* schutterijen.

Art. 100 zegt, dat op voordragt van Gedeputeerde Staten door den Koning bepaald wordt, in welke gemeenten dienstdoende schutterijen zullen worden daargesteld, en dat *alle* ingezetenen van bovengezegden ouderdom aldaar de dienstdoende schutterijen zullen uitmaken. Eindelijk het artikel zegt, dat zij die tot de dienstdoende schutterij behooren, in gewone tijden slechts onder zekere bepalingen tot *actieve diensten* zullen geroepen worden.

Wij moeten reeds dadelijk aanmerken, dat de onderscheiding tusschen dienstdoende schutterij die geen dienst doet, en dienstdoende schutterij die wel dienst doet eene dwaze tegenstrijdigheid in uitdrukking bevat. — De regering tracht in haar ontwerp die dwaasheid niet in het oog te doen vallen, door het onhollandsche *actief* te bezigen; en spreekt van eene *actieve dienstdoende* schutterij; maar hoe kan men *actief* anders dan door *dienstdoend* vertalen.

Doch het is ons minder om woorden dan om zaken te doen — laat ons zien, wie nu tot die actieve dienstdoende schutterij geroepen worden. Art. 104 zegt het ons:

« Onder de volgens de voorgaande artikelen « aan te wijzen en op te roepen manschap- « pen worden echter *alleen* begrepen, zoo- « danige schutterpligtigen uit de klassen (1) « a. b. c. en e., die de volgende vereisch- « ten bezitten, namelijk van:

« *a.* zelven stemgeregtigden te zijn;

« *b.* zonen van stemgeregtigden te zijn;

« *c.* zich in de dienst der nationale militie « te hebben doen substitueren of vervangen;

« *d.* een of meerder posten of bedieningen te « bekleeden, bezoldigd van wege den staat, « de provincie, de gemeente, de dijk- en « polderbesturen of andere publieke admi- « nistratie, waarvan het jaarlijks bedrag « afzonderlijk of te zamen ten minste *f* 500 « beloopt;

« *e.* in het patentregt te zijn aangeslagen tot « een bedrag waarvan het minimum jaar- « lijks door het plaatselijk bestuur van iedere « gemeente waar eene dienstdoende schutterij « moet bestaan, onder goedkeuring van Ge- « deputeerde Staten wordt vastgesteld;

« *f.* gegradueërd te zijn in eenig vak van « wetenschap;

« *g.* de betrekking te bekleeden van procu- « reur, notaris, [illegible]elaar, deurwaarder en « dergelijke;

« *h.* bij andere inwo[illegible] en niet regtstreeks « in de rijks- of gemeente- lasten aangeslagen « zijnde, wegens kamerhuur te betalen eene « jaarlijksche som, waarvan het minimum « wordt vastgesteld op dezelfde wijze, als « hierboven sub *e* is opgegeven."

Wij zullen ook hier niet over woorden twisten; anders toch konden wij zeggen dat volgens het artikel nergens eenige actieve dienstdoende schutterij zal kunnen worden opgerigt: immers het is onmogelijk dat iemand *al* die vereischten in zich vereenigd, dat iemand bij voorbeeld te gelijk stemgeregtigd (a) zij, en niet in de belasting aangeslagen (h). — *Een* dier vereischten bedoelt dus het artikel.

Derhalve elk die *geen* dier vereischten bezit is uitgesloten. — De nijvere handwerksman, de jongeling die als milicien de wapens heeft gedragen en eervol ontslagen is; — met een woord ieder eerlijk man, die niet gezegd kan worden tot den gegoeden stand te behooren — uitgesloten! Kan men grievender beleediging voor de minder gegoede volksklasse bedenken? Haar gelijk te stellen met dengeen, die bij crimineel vonnis onteerd is! Is het niet genoeg dat armoede een ongeluk is; moet zij ook eene reden tot verguizing worden?

Want men bedriege zich niet. — Op *dit* oogenblik wordt wel de vervulling van schutterlijke diensten als eene noodzakelijke last beschouwd, die door elken burger in den staat moet gedragen worden, en waaraan velen zich gaarne onttrekken om de onaangenaamheden er aan verbonden; — doch men sluite den arme uit, zooals het ontwerp voorstelt, en meent gij dat de volksklasse dit onverschillig zal aanzien? meent gij, dat zij niet in die schutterij een bevoorregten stand zal meenen te zien, alleen gewapend om *haar* als eene onrustige oproerige bende in toom te houden?

En opdat niemand over de bedoeling dier uitsluiting in twijfel zou zijn, geeft de memorie van toelichting hier inderdaad de volledigste toelichting:

Art. 102-105. « Het grondwettig doel van « de instelling der *dienstdoende* schutterijen in « tijd van vrede, is de *bewaring der inwendige rust.*

« Met de zorg om daartoe mede te wer- « ken, kunnen derhalve niet alle schutterplig- « tigen, maar slechts de zoodanigen worden « belast, die door fortuin of maatschappe- « lijke betrekkingen, bij het behoud der goede « orde een wezenlijk belang hebben. Van « daar dat men gemeend heeft tot deze dien- « sten uitsluitend te moeten aanwijzen de zoo- « danigen, die de voormelde hoedanigheden « zooveel doenlijk in zich vereenigen enz.

« Van een ander beginsel uitgaande, zou « de bewaring der rust grootendeels neder- « komen op de schutterpligtigen, welke de « zoo zeer gewenschte waarborgen missen, en « wel eens meer belang zouden kunnen heb- « ben om de wanorde, die ontstaan mogt « zijn, te doen voortduren, dan om tot het « te keer gaan van dezelve behulpzaam te zijn."

De beleediging voor de nijvere volksklasse wordt dus duidelijk uitgedrukt — in elk die niet genoeg in de belasting mede kan dragen, ziet de regering een rustverstoorder, een oproerige — in elk die niet genoegzaam gegoed is, ziet de regering iemand, « *die wel eens meer belang kon hebben om de wanorde te doen voortduren.*"

Inderdaad het verwijt is grievend, is beleedigend, is onregtvaardig! Waardoor heeft de volksklasse verbeurd om onder de goede burgers gerekend te worden; waaraan heeft zij verdiend reeds van te voren als onruststokers gebrandmerkt te worden; wanneer heeft zij aanleiding gegeven dat thans maatregelen worden voorgeslagen haar als eene bende dieven en plonderaars in toom te houden?

Is het niet diezelfde volksklasse, die gij thans wilt uitsluiten, die het ijverigst toespringt als de brand uwe bezittingen bedreigt, — die onbaatzuchtig haar leven in de waagschaal stelt, om uwe goederen te beveiligen, zij die zelve niets bezit! die met edele zelfsopoffering uw leven tracht te redden en met verschroeide kleederen maar met reine handen uit de vlammen terugkeert?

En haar wilt gij uitsluiten — uit vrees voor uwe bezittingen! Wij zouden geneigd zijn te vragen: ziet dan de regering zelve in dat haar bestuur ten verderve voert, begrijpt zij dan zelve dat het *malaise* hand over hand zal toenemen, dat gebrek aan arbeid de ellende zal vermenigvuldigen, dat de hongersnood welhaast de volksklasse zal verteren — dat zij daarom de nog niet uitgehongerden wil wapenen tegen hen, die broodsgebrek lijden?

Wij zouden dan tevens geneigd zijn hen, die zoodanige maatregelen durven voorstellen en goedkeuren, toe te roepen:

Wanneer ontevredenheid, onrust, oproer onder de geringe klasse een diepen grond heeft, — wanneer dezen uit uwe verkeerde maatschappelijke inrigting voorkomen, — wanneer een voortdurend wanbestuur voortgaande armoede, ellende en hongersnood over de menigte brengt, dan zullen de bajonnetten uwer gegoede ingezetenen niet baten, om uwe ten onregt vergaarde schatten te beveiligen!

(1) Zie art. 46 van 't ontwerp, dat zegt:
De dienstpligtigen der schutterij worden verdeeld in de volgende klassen.
a. de ongehuwden en weduwenaars zonder kinderen van 24-28
b. de — — — — — 29-33
c. de gehuwden zonder kinderen — 24-28
d. — — met kinderen — 24-28

Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD VLISSINGEN;

Gelezen het Besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 7/14 dezer maand, No. 9;

Gelet op derzelver Publicatie van den 31. Januarij jl., No. 6, waarbij ter kennis van de Belanghebbenden wordt gebragt, dat door Zijne Excellencie de Minister van Binnenlandsche Zaken is bepaald, dat in den regel slechts Nederlandsche arbeiders bij 's Rijks werken zullen gebezigd worden, waarvan alleen om gewigtige redenen zal mogen worden afgeweken;

Brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden: dat voor zoo veel de Provincie Zeeland en Vriesland betreft, de opgemelde maatregel ook op de Provinciale werken in die gewesten zal worden toegepast, en dat behoudens de uitzondering deswege voor bijzondere gevallen gemaakt; geen arbeider of werkman bij zoodanige werken zal worden toegelaten, dan dezulke, welke voorzien zijn of van een certificaat van het Gemeente-Bestuur zijner woonplaats, behelzende dat hij is Nederlander door geboorte, naturalisatie of wetduiding, of van een attest LL., van voldoening aan de Nationale Militie hier te Lande; wordende bij het voorutzigt dat deze maatregel meer algemeen zal worden, de belanghebbenden die zich voor den arbeid aan openbare ondernemingen buiten de Provincie begeven, aangeraden, om zich steeds van zoodanig getuigschrift te voorzien.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Vlissingsche Courant geplaatst.

Vlissingen, den 21. Februarij 1845.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. VAN DER SWALME,
Ter ordonnantie van Hun Edel Achtbare,
S. VAN DER SWALME.

NIEUWSTIJDINGEN.

AFRIKA.

— De strengheid des winters doet zich zelfs in Afrika gevoelen. Den 2. dezer was geheele vlakte van Algiers met sneeuw bedekt. De sneeuw lag zelfs voor de poorten der stad, — iets hetwelk men thans voor het eerst ziet, sedert Frankrijk van Algerie bezit heeft genomen.

ENGELAND.

— Het is slechts weinigen bekend welke de regelen van krijgstucht zijn, waaraan de in de Tower te Londen liggende troepen onderworpen zijn. Eene zonderlinge plegtigheid is die, welke alle avonden bij het sluiten der poorten plaats heeft. De bewaarder met sleutels in de hand, begint de ronde, vergezeld door twaalf manschappen, onder bevel van een sergeant en een korporaal. De schildwacht roept, volgens gebruik: « Wie is daar?" — De bewaarder antwoordt: « De sleutels!" — « Welke sleutels?" — De sleutels van koningin *Victoria*." — « Sleutels van koningin *Victoria*, passeert!" zegt de schildwacht, en de ronde vervolgt haren weg.

Aan *Spur-Gate* gekomen, plaatsen de sergeant en zijn geleide zich op eene rij, en groeten de sleutels door het presenteren van het geweer. De bewaarder ontbloot eerbiedig het hoofd en roept: « God zegene de sleutels van koningin *Victoria!"* — « Amen!" antwoordt de wacht, en hiermede eindigt de plegtigheid. Eenigen tijd geleden werdt een schotschen grenadier in de gevangenis (Black hole) geworpen, en bleef daar drie dagen opgesloten, omdat hij geweigerd had aan het gebeid deel te nemen. De soldaat zeide, om zich te regtvaardigen, dat hij wel van ganscher hart de koningin wilde zegenen, maar dat zijn geweten hem niet veroorloofde de sleutels van den Tower te zegenen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 19. Februarij. De onrust en spanning nopens de herziening der grondwet nemen dagelijks hand over hand toe; de Tweede Kamer wordt met *duizenden* petitiën overstroomd, allen door de verstandigste en notabelste burgers geteekend, en welke petitiën door de dagbladen letterlijk worden medegedeeld ter verdere aansporing tot een algemeen petitionement van het Nederlandsche volk. De Natie is in *twee partyen* verdeelt; namelijk in *voorstanders* en *tegenstanders* der herziening; welke partijen niet evenveel bitterheid den strijd voeren; de eerste onder de *bannier der vryheid*; de andere onder die *der dwingelandy*. (*Antw. Handelsblad.*)

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 21. dezer zijn ingekomen de volgende verzoekschriften, betrekkelijk het aanhangige voorstel eener grondwets-herziening van *P. Cléban*, eigenaar van vaste goederen op Java; van *J. C. Collet d' Escury*, inwoner en grondeigenaar in Zuid-Holland; van *H. A. P. van Dompseler* en andere inwoners der stad Elburg; van *H. Klein* en andere inwoners van de gemeenten Loppersum en Stedum (Groningen); van *C. van Epenhuysen* en andere inwoners van Zwijndrecht; van *C. J. van Oostveen*, stemgeregtigd burger te 's Gravenhage; van *M. Kingma* en andere inwoners van de grietenij Wonseradeel (Vriesland); van *J. H. Kromhout* en andere inwoners van Lathum (gem. Angerlo); van *S. A. de Moraaz*, notaris te Alkmaar; van *J. W. Steenbergen*, en andere inwoners van Kockange, gemeente de Wijk (Drenthe); van *P. T. L. Helvetius van den Bergh*, ingezeten van Wijk-bij-Duurstede; van *M. van Dulm* en andere inwoners van de gemeenten Elst, Valkenburg en Heteren (Gelderland); van Mr. *C. P. E. Robidé van der Aa*, op den huize de Hemelsche Berg, bij Arnhem; van *G. J. Brandt* en andere inwoners van Dordrecht; van *H. J. Wiggers*, en andere inwoners van de gemeente Winterswijk; van Mr. *A. J. Noels*, te Nijmegen; van *C. P. Pels*, wijnhandelaar te Wijk-bij-Duurstede; van *F. J. Dozy* en andere inwoners van Katwijk en Valkenburg; en van *Th. Ph. Greune* (of *Groone*). Te zamen *negentien* adressen.

ARNHEM, den 22. Februarij. Uit Nede, een dorp in Gelderland, dat naauwelijks 2500 zielen telt, is dezer dagen een adres, mede ter bekoming der grondwets-herziening, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, door *twee en tachtig* der notabelste ingezetenen geteekend. — Al wederom eene *kleine* gemeente in Gelderland, die aan vele *grootere* een loffelijk voorbeeld komt geven!

— Voorts meldt men dat uit de gemeente Sprang, in Noord-Braband, insgelijks een adres, van gelijke strekking, aan de Tweede Kamer is verzonden. Hetzelve is door ruim 40 der voornaamste ingezetenen dier gemeente, waaronder ook leden van den raad voorkomen, geteekend.

— De *N. Rotterd. Courant* deelt het gerucht mede, dat de heer *H. Hoffmann*, lid van de Tweede Kamer, benoemd zou zijn tot ambassadeur bij het hof van Belgie, in plaats van den heer *Rochussen*, thans gouverneur-generaal van Nederlands Indië.

VLISSINGEN, den 25. Februarij. Den 23. dezer, des namiddags, is van hier met de Stoomboot *de Schelde* naar Zierikzee vertrokken een detachement van het alhier in garnizoen liggend 7e Reg. Inf., sterk 4 officieren en 115 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den Majoor *Oudemans*.

— Van Domburg wordt een zeer bedroevend ongeval gemeld. Drie jongens, van 12, 11 en 10 jaren, die zich den 19. dezer op het ijs van een der vijvers op de buitenplaats *St. Jan ten Heere* vermaakten, stortten in het water, met dat gevolg dat reeds twee derzelve verdronken waren, alvorens er hulp op hun angstgeschrei, en wel door den vader des jongsten, is kunnen worden toegebragt. (*Midd. Ct.*)

Ingezonden Stukken.

Oproer te Zierikzee, over de personele belasting.

Sedert dat men begonnen is, alhier het nieuwe besluit van Z. E. den Minister van finantien, omtrent de stipte maandelijksche inning der belasting toe te passen, is het klaar dat in het zoo ongelukkige Zierikzee (die stad des jammers, waar buitendien, toch reeds armoede, verdrukking en tweedragt wonen, en waar een groot deel der zoo talrijke arme klasse in den winter hoegenaamd niets verdient) vele gevonden worden, die in de volstrekte onmogelijkheid zijn maandelijks hunne belasting te betalen en nu, nog boxendien het achterstallige aan te zuiveren, en die daardoor thans van hun schamel huisraad beroofd worden, dat in publieke veiling wordt gebragt. Kan men het de lotgenooten dier ongelukkigen, zoo wel duiden, dat zij uit menschelijk gevoel gedrongen, daar niet koopen *willen*, kan men het de vrienden dier arme familiën, die alle hetzelfde leed (ondragelijke belasting-druk) verduren, kwalijk nemen, dat zij op den deurwaarder die een en ander tot spotprijzen zelve koopt, verbeten zijn, en zich er in verheugen dat die deurwaarder, onlangs bij zulk eene gelegenheid, toch ook zelve bedrogen werd, door de oude kast eener klok vrij duur te koopen, wijl hij niet zag dat er geen uurwerk in zat.

Intusschen is er door een van het volk een liedje gemaakt, waarin de geheele toedragt van dien verkoop in al zijne kleuren, belagchelijk wordt afgeschilderd; een liedje dat onder het volk *furore* maakt en waarop zij reeds onderscheidene avonden, bij gelegenheid van het uitgaan der weverij, met behulp der wevers en weefsters, gezegden deurwaarder en zijn schoonzoon, de bezitter dier beroemde kasklok, vergast hebben. De hierdoor ontstaande volks-oploop was elken avond steeds grooter, en daar zij, volgens de meening der politie op den 19. dezer een dreigend aanzien verkreeg, bemoeide deze er zich mede; echter schenen derzelver vermaningen en andere pogingen om de menigte naar huis te drijven, slechts weerzin op te wekken en dezelve slechts meer en meer aan te hitsen. Intusschen liep dien avond zonder ongeregeldheden af.

Ongelukkiger wijze echter is deze vreemde soort van uitspanning die het volk zich elken avond van 8 tot 10 uren schijnt te willen verschaffen, op de volgende avonden tot daadelijkheden overgeslagen. Op den 20. namelijk is den Heer Jonkh. DE JONGE, eerste Wethouder dezer stad, die zich door de politie vergezeld, onder de volksmenigte, welligt ver over de duizend personen waaronder ook vele varensgezellen, begaf, om dezelve tot stilte te vermanen, zoo als men algemeen verzekert, op eene schandelijke wijze beleedigd, uitgejouwd, gedrongen, geworpen, enz., en genoodzaakt geworden spoedig heen te gaan, terwijl de menigte Z. Hoog Wel Geboren al schreeuwende volgde tot aan de Societeit, aldaar een paar, en vervolgens aan Z. H. W. G. woning een half dozijn glazen inwierp, bij den meergemelden deurwaarder hetzelfde deed, en bij deszelfs schoonzoon, nagenoeg al de glazen stuk sloeg, terwijl een half dozijn agenten van politie en justitie, vereenigd met de nachtwacht, natuurlijk tegen dezen teugelloozen volkshoop niets vermogten, en zelfs integendeel wanneer zij een straatjongen uit den hoop wilden pakken, door het gemeen met den uitroep: « *Gy ontneemt ons ons goed, maar van onze kinderen zult gy afblyven.*" zoodanig overvallen werden, dat zij genoodzaakt werden denzelven spoedig weder te laten loopen.

Daarop is den 21. Februarij door de bevoegde overheid last gegeven, om den verkoop der meubels van een groot aantal arme belastingschuldigen (men zegt zelfs 145 huisgezinnen, voor dit cijfer kunnen wij echter niet instaan) welke dien dag weder een aanvang nemen moest, voorloopig 14 dagen uit te stellen; een zeer voorzigtige maatregel voorwaar, als men de omstandigheden in aanmerking neemt, en vooral indien het waar is, dat, zoo als men zegt, de woningen waar men met dien verkoop beginnen zoude, met de vrienden der belastingschuldigen gevuld waren, welke voorgaven, bereid te zijn, des noods geweld met geweld te keeren, en het bezit der meubelen met hun bloed te beschermen, verder is ten 1 ure door de stedelijke regering eene voortreffelijk gestelde proclamatie uitgevaardigd, waarbij het volk ernstig tot rust en orde vermaand en met geregtelijke vervolging bedreigd werdt. Des namiddags werden 4 der lieden die men voor de belhamers hield, door de politie onverwachts uit hunne woningen opgeligt, en naar de stads-gevangenis overgebragt. Des avonds was de raad tot 12 ure op het stadhuis vergaderd en de schutterij in het geweer geroepen, maar noch de proclamatie of het in hechtenis nemen, noch het onophoudelijk door de stad trekken van schutter-patrouillen, noch de pogingen van politie, justitie en nachtwakers, hebben iets kunnen uitwerken, of kunnen beletten dat er zich dezelfde tooneelen herhaalden, namelijk zingen, schreeuwen en uitjouwen der openbare magten, en ten slotte het vernieuwd inwerpen van verscheiden glazen in de woning van den heer Wethouder Jonkh. DE JONGE (die van den vorigen avond waren vroegtijdig weder gemaakt), verder zeer vele glazen bij eenen anderen deurwaarder, en nog hier en daar enkele glasruiten in andere woningen.

Wij zijn dus waarlijk in Zierikzee niet te benijden (trouwens sedert lang beroemd als het Nazareth van geheel Nederland) vooral als men de steeds meer en meer toenemende angst van die personen in aanmerking neemt, die, door hunnen hoogen stand in de maatschappij de toon voor den middelstand aangeven, en als men let op het meer en meer dreigende aanzien der zaak, die op den 24. Februarij bij de loting voor de nationale militie en op den 27. bij de half vasten markt, bij welke gelegenheid het volk zich hier even als overal elders aan misbruik van sterken drank overgeeft, zeer bedenkelijk kan worden, terwijl tot overmaat van ramp, de gezindheid van vele plattelandbewoners niet van de beste schijnt, en deze even als sommige bewoners van het naburige Brouwershaven, aan de oproerige stedelingen alhier waarlijk hunne hulp toezeggen. (Schrijver dezes herinnert zich hierbij met schrik uit de dagen zijner kindschheid, dat bij de plunderingen van 1787 de boeren alhier de hoofdrol speelden.)

Treurig is het voorwaar dat intusschen vele aanzienlijke personen voor het begrip der ware aanleiding van een en ander onvatbaar schijnen te zijn, en met geweld machinatien en aanhitsingen door meer gegoeden willen zoeken, daar waar het zoo klaar als de dag is dat die niet te vinden zijn, en hoogstens een enkele meer gegoede onrijpe woelgeest, zijne vreugde over elke ongeregeldheid weinig verbloemt. Treurig is het zeggen wij, dat men de oorzaak niet zoekt, daar waar ze helderder als het zonlicht te vinden is: *honger, belasting-druk*, en eene daaruit ontstaande *malaise* onder de lagere klasse die in geheel Nederland heerscht, ook onder de meer gegoeden, volgens de bekentenis van de hooge landsregering zelve, en welke *malaise* zich in eene plaats vroeger vertoont dan in de andere, al naar dat dezelve aan den algemeenen *achteruitgang* van *Noord-Nederland* een aanzienlijker aandeel nam, en dus de andere plaatsen zeer vooruit geraakt is in *achteruitgang* (het eenige waarin Zierikzee vooruit is); en dat de aan den dag legging dier *malaise*, vervolgens door onvoorzigtige gestrengheids-maatregelen geprovoceerd wordt.

Hooge regering! wij smeeken het u: spiegel u aan het voorbeeld van het ongelukkige Zierikzee, nu het nog tijd is! — Wij weten zeer goed, het is u gemakkelijk den burger tegen den burger te wapenen, en in het nietige Zierikzee elke volksbeweging door militaire magt te onderdrukken, wij wenschen dit zelfs van harte, en zien reikhalzend uit naar verlossing uit deze onrustige dagen, maar wij vragen vrijmoedig: wat staat u borg dat zulke tooneelen zich niet elders, niet overal, het zij over een korter of langer tijdsverloop vernieuwen! — Slechts één ding, dat gij het arme volk [illegible] arme volk welker kommer, welker zorgen [illegible] den dag tot den andere te komen, gij [illegible] weelde niet kent, en niet kennen kunt [illegible] onder den druk van zijne eigene lasten [illegible] nadeel dat zij daar ook door onze belastinge[illegible] wordt, en dat in zijne onberedeneerde en [illegible] om dat juk aftewerpen, vele nuttige burgers [illegible] maar goed op den weg daartoe zijn, op een[illegible] verderf zou kunnen storten!

EEN VOLKSVRIEND EN VOORSTANDER VAN RUST [illegible]

Eruditio Musica te Rotterdam.

7e Concert, 20. Februarij 1845.

De geachte Directie ontzag weder geene geldelijke opofferingen, ten einde het voorlaatste concert, aan de verwachting harer geabonneerden te doen beantwoorden. Tot zulk een loffelijk doel engageerde zij eene *solo violoncel van gevestigden roem*, de Heer FRANCO MENDES van Amsterdam en Mej. BERRICCA, zangeres bij de Italiaansche opera aldaar. De *eerste* droeg *drie* obligate stukken voor: eene fantasie op thema's van *de bruid van Lammermoor*, eene op motiven van *de vrouw van het meer*, beide met orchest-accompagnement, benevens eene meer gehoorde elegie met accompagnement van piano; de *tweede* zong een air uit *les Puritains*, een ander uit wijlen *Nebucadnesar, koning van Babylon*, en een derde uit de opera *Ernani*. De heer FRANCO MENDES valt in het romantisch, melancolische genre; toon en voordragt zijn beide wel; zijn spel is vast en zuiver, het wezenlijk talent van uitvoering, eene eerste vereischte van hem die als kunstenaar optreedt, bleef evenwel, binnen een zeer beperkten kring besloten. Naar de buitengewone toejuiching, het daverend handgeklap van het publiek, en het terugroepen der Italiaansche philomele te oordeelen, schijnt zij wonderwel bevallen te hebben. Vergeten wij onder de solisten vooral den heer LITZOW niet, welke een piano-concert, door MENDELSOHN BARTHOLDY, onmiddelijk na zijne *Sommernachts-traum* geschreven, heeft uitgevoerd. De heer LITZOW heeft braaf gespeeld, maar zich desniettemin aan eene vergetelheid schuldig gemaakt; hij behoorde zich te *ontschoeyen* op de plaats welke zoo kort geleden een DAYSCHOK betrad, *die heilige aarde is!* Wij hopen dat de directie de vermoedelijke, hooge kosten der gesalarieerde sujetten, niet ten onnutte, maar in het belang haars concerts, en naar het genoegen der inteekenaren, met vrucht zal hebben aangewend. Met de sinfonie van L. SPOHR, « *die weihe der tone*" werd voor ditmaal het concert geopend. De geachte lezer weet het reeds: wij zijn volstrekt geen minnaar van dat werk, met alle deszelfs overdrevene punctuatien, en honderd duizend nuances, die wel bijwerk maar nimmer de hoofdzaak, wel *knoopen* maar geen *laken* moeten worden; en zonder iemand van tegenovergestelde gevoelens te willen aanstootelijk zijn, verklaren wij ruiterlijk, dat ieder andere sinfonie *ons* meer welkom ware geweest. Indien de lezer de *Vlissingsche Courant* van 9. Maart 1843 bekend is, dan gelieve hij zich eene bedwelming te herinneren van welke wij, ongeveer te dien tijde, in de tempel der musen en gratien, werden overvallen en het belangwekkend verschijnsel hetwelk zich, in dien tegenstond, voor ons gezigt vertoonde: wij ontwaarden, uit hoofde van ondermaansche muziek-naschrijving of notenkaperij, zoo als men het noemen wil, den ganschen, musikalen Helicon in opschudding. De meeste noten-helden van hedendaagschen en ouden tijd gaven, over zulk een wanbedrijf, hunne verontwaardiging en gramschap lucht. Te midden van het onstuimig gewoel, en de natuurlijke gevolgen van den edelen toorn dezer Appolo's zonen, kwam noodlottiger wijze, BEETHOVEN's onstoffelijke schim met L. SPOHR's materiele corpulentie in eene botsende aanraking, welke aanraking van de zijde des Kreutzbergers zeer onmalsche bemerkingen over « *die weihe der tone*" uitlokte. Wij nemen de vrijheid den lezer kortheidshalve naar de *Vl. Ct.* van 9. Maart 1843 te renvoijeren, indien hij lust heeft het daarin voorkomende artikel te lezen.

Op het 7e concert van E. M., zweefde dat nacht-gezigt ons gestadig voor den geest, en of er nog iets aan ontbrak, wij vermeenen duidelijk, BEETHOVENS scherp verwijt aan SPOHR te hooren. « Was machen sie dann für dummes zeig? giebt ja in « Cassel eben so wohl plagiat-federn wie in Holland; haben ja « in Ihre *Weihe der tone* eigenen und andern musicalien nach « geschrieben!" met JEAN JACQUES ROUSSEAU schampere bemerkingen, over het *onlogische* van het Pfeiferache gedicht. Nogthans bevonden wij ons in staat de sinfonie geregeld te volgen, welke, in weerwil van onzen tegenzin, vele schoonheden bezit. Het wiegelied werd, door den heer Directeur GANS, echt moederlijk afgespeeld, en de volmaaktheid der uitvoering, met betrekking tot het orchest achten wij *boven* iedere kritiek; de Harmonie over het algemeen, en de eerste clarinet in het bijzonder, hebben zich daarbij zeer gunstig onderscheiden. Maar, maar, gedurende vijf vierde uurs, eene sinfonie te hooren, is zulks van het auditoriale geduld niet te veel gevergd, en zal zulk een langdurend en bijna eindeloos werk, hetwelk nog meer tijd tot repeteren vereischt, daarenboven de attentie der spelers niet verstompen en de speellust gedeeltelijk uitdooven? Er scheen inderdaad, nadat men van de begravenis in het sterfhuis was teruggekomen, eene melancolische stemming in de zaal en op het orchest al meer en meer toe te nemen. (1) Zou « die weihe der töne" ook ontstemd in plaats gestemd hebben? In de gegevene omstandigheden waren wij veel opbeuring aan ONSLOW's, *Colporteur* en REISSIGER'S *Yelva* schuldig. Ruim 10 ure verlieten wij de zaal en te half elf ure bevonden wij ons in het midden van den huisselijken kring terug. BEZOL.

(1) De sinfonie eindigt met eene zeer indrukwekkende marche funèbre.

Advertentien.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 25. Februarij. Sedert den 22. dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Jenny, H. Ecklund, Rio Janeiro, the Foreman, J. Behrens, Boston, beide koffij; den twee Gebroeders, C. J. Gerbeding, Londen, stukgoed.

Princess Victoria van Londen naar Antwerpen.

Den 23. dezer, is wegens aanhoudende vorst van de reede in de haven gekomen de Ned. kof de twee Broeders, kapitein H. J. Pelter, onlangs van Nantes gekomen en naar Brussel gedestineerd.

— Heden is uit de haven gehaald de Pruissische brik Delphine, kapt. W. W. Groenewold.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.